

[Jensen Christensen.]

det drejer sig om, er jo, naar det kommer til Stykket, Stillingen her paa den danske Rigsdag, og dør er Stillingen — hvad enten den saa efter min Mening er rigtig eller forkert — den, som foreligger fra Folketinget. Hvad jeg derefter skal gøre, er det, som jeg altid gør og altid har gjort i enhver offentlig Debat om en hvilken som helst Sag, nemlig at indrette mig paa, at det, der er Flertallets Vilje, naar det kommer til Stykket, selvfølgelig ogsaa skal være Lov i Landet. Men foreløbig tror jeg, at vi maa søge at behandle det foreliggende Lovforslag i et Udvalg, fordi der ogsaa er Enkeltheder at tale om i denne Forbindelse, som jeg haaber det skulde kunne lykkes at faa ændret, før Lovforslaget forlader Rigsdagen.

Jeg har sagt kritiske Ting nok. Men et af Slagordene har jo ogsaa været det, at man skulde for enhver Pris af med Særforholdsregler for de sønderjyske Landsdele. Der er længt igen, der er Masser af Love, der er særegne for de sønderjyske Landsdele og maa vedblive af være det i lang Tid endnu. Men det er jo ret interessant at se, at 2det Stykke i første Paragraf siger: „For alle saadanne Privatskoler gælder følgende særlige Regler“. Hermed anerkendes, at det ligger i Sagens Natur, at man ikke uden videre kan overføre det, der gælder for det øvrige Lands Privatskoler, paa de sønderjyske Skoleforhold, men det er jo noget, som enhver, der sætter sig ind i Sagen, selv maa erkende. Derfor kan Slagordene heller ikke i denne Forbindelse faa nogen videre Betydning ud over, at de i den daglige Diskussion volder visse Vanskeligheder.

Det, som jeg har enkelte Bemærkninger at gøre til, er visse Bestemmelser i § 2, § 3 og § 8, som jeg haaber, at vi skulde kunne tale sagligt om i et Udvalg. Derfor vil jeg gerne ved Afslutningen af Behandlingen af dette Lovforslag foreslaa, at vi nedsætter et Udvalg paa 15 Medlemmer til at gennemgaa Lovforslaget i dets Detailler, før det forlader Rigsdagen.

Af de Udtalelser, jeg har fremsat om den foreliggende Sag paa egne Vegne, vil det meget tydeligt fremgaa, at dette Lovforslag ikke svarer til mine Ønsker i hele dette Forhold. Men som jeg sagde før, hvis Resultatet af Udvalgsbehandlingen bliver, at der er Flertal her i Landstinget for Lovforslagets

Vedtagelse, med eller uden Ændringer, ja, saa er det min Opgave som Ordfører for mit Parti at anbefale Lovforslaget til velvillig og tillige hurtig Behandling i dette høje Ting. Jeg ser vel, at der er Tilløb i § 6 til at imødekomme visse Ting, og det er der ogsaa i § 5, men jeg kunde tænke mig, at vi kunde tale om disse Paragraffer i Udvalget og i hvert Fald prøve paa, om der kunde opnaas Ændringer deri.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til en velvillig Behandling i det høje Ting og i et kommende Udvalg.

Jørgen Otsen: Den liberale Ordning, som i 1920 blev truffet af den danske Regering og Rigsdag angaaende det tyske Mindretals Skoleforhold i Nordslesvig, var en paa dansk Retsind og dansk Mentalitet hvilende Ordning. Uden Tryk og Pres af nogen Art, hverken udefra eller indefra, blev der lagt en Linie for det tyske Mindretals Forhold, som vi den Dag i Dag ikke har Grund til at beklage, men — som den højtærede Undervisningsminister sagde — har Grund til at være stolte af. Den var et nordisk fribaarent Folk værdig og vidnede om vor store indre Styrke; den gav Udtryk for, at det danske Folk var villigt til at give det tyske Mindretal, som efter Genforeningen var forblevet inden for Danmarks Grænse, de kulturelle og folkelige Friheder, som den nordslesvigske Befolkning forgæves havde ført en sejr og udholdende Kamp for at opnaa blot en Brøkdel af i Landsdelens lange Udlændighedstid. Den Linie, der dengang blev lagt, høstede Anerkendelse fra alle Sider, ja, selv det tyske Mindretals Ledere gav Udtryk for, at der med Hensyn til Muligheder for folkeligt og kulturelt Arbejde var givet meget mere, end man havde turdet regne med og gøre sig Forhaabninger om.

Det var vor store Fejl, at vi gennem Aarene, i 20erne og derefter, viste Eftergivenhed paa mange Omraader, gav efter for anmassende tyske Krav. Den partipolitiske Handel, som ved Landstingsvalget i Herning i 1928 blev indgaaet mellem det danske Socialdemokrati med Stauning i Spidsen og det tyske Mindretal under Ledelse af Pastor Schmidt, hvorefter Stauning lovede og senere hen gav det tyske Mindretal baade Mellemkoler og en højere